

Saksamaa Liitvabariigi
Suursaatkond
Tallinn

KAS MEEDIA MÕJUTAB MEID VÕI MÕJUTAME MEIE MEEDIAT?

MIS ON **MEEDIA**?

Raadio

Nutitelefonid

Spotify/Netflix/Apple Music...

Brain rot

Töövihik

Internet

Raamat

Sotsiaalmeedia

Uudised

Television

Ajakirjandus

Sõbraga suhtlemine

MEEDIAGENERATSIOONID

- oleme (tõenäoliselt kõik) kuulnud murelikke kommentaare (mõtles ka nutitelefonide keelustamine, ekraaniaeg kui negatiivne termin...);
- “tänapäeva noored on nutisõltuvuse tõttu hukas!!”;
- igal generatsioonil oma *brain rot* ja paanika.

POSITIIVSED FUNKTSIOONID (Pelletier jt, 2020)

- sotsiaalsus;
- väljapääs argistest muremõtetest;
- ligipääs uutele teadmistele, vaatenurkadele, kultuuridele...

Aga mure on ka põhjendatud!

小红书

RedNote

- Hiina omandis, mis tähendab, et kasutajate andmed ei ole kaitstud;
- sisuloojad kutsuvad sinna ümber kolima selleks, et jälgijaid säilitada. See ei tähenda, et mõte oleks hea (loe: turvaline).

Ma teen Youtube'i kanali. Laadin üles esimese video. Kas keegi kontrollib, mida ma seal räägin?

Vastus: ei

Ma kasutan ChatGPT-d, et luua tekst, mis sisaldab teie kooli kohta desinformatsiooni. Jagan seda Instagramis. Kui kaua läheb mul selleks aega?

Vastus: 1 minut 47 sekundit

Tänased **mured**:

1. Infot on palju – raske orienteeruda.

Mis siis juhtub?

2. Tähelepanumajandus – kõik, mis toob klikke, on kasulik.

Miks see nii on?

Vääralt infol põhinevad postitused võivad olla põnevad ja haaravad, mis püüab vaatajate tähelepanu – **algoritmid omakorda võimendavad nende levikut (Pathak jt, 2023).**

TEEME TERMINID SELGEKS!

INFOHÄIRED

Väärinfo (*misinformation*) – kogemata levitatud ebatäpne või eksitav info

Desinformatsioon (*disinformation*) – meelega levitatud ebatäpne või eksitav informatsioon

Kuriinfo (*malinformation*) – tõene info, mida on strateegiliselt kellelegi kahju tegemise eesmärgil levitatud

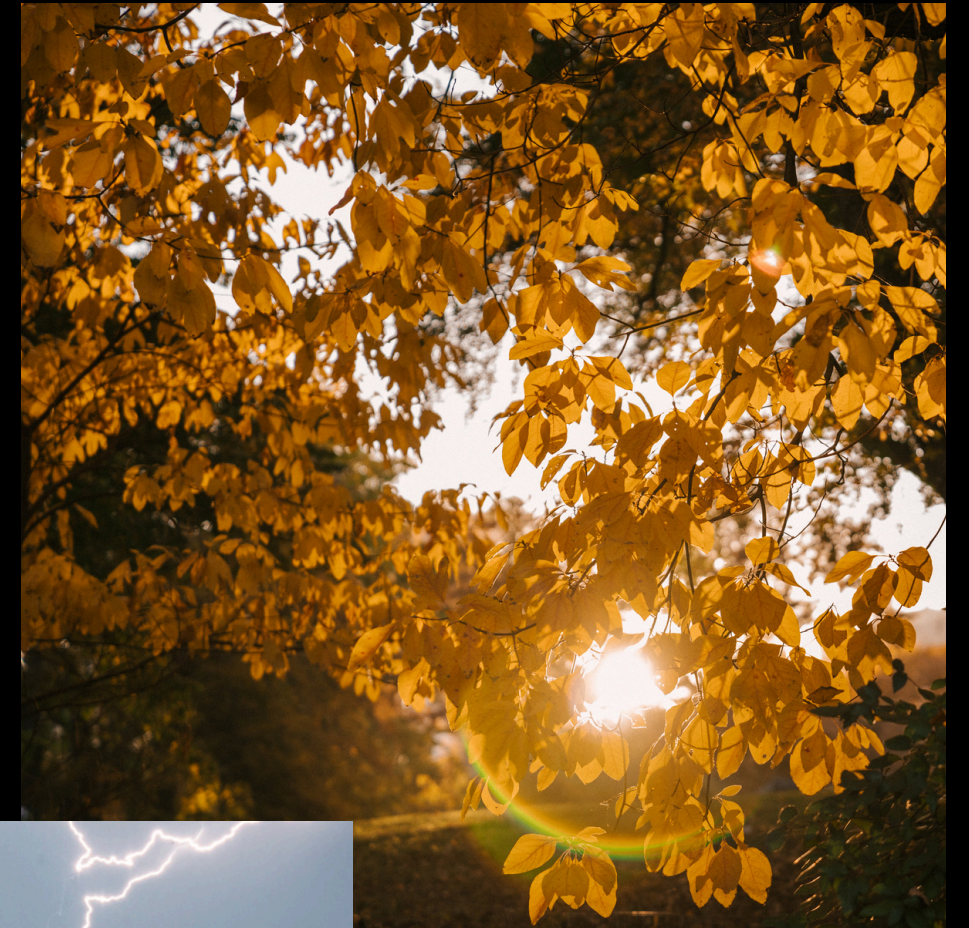
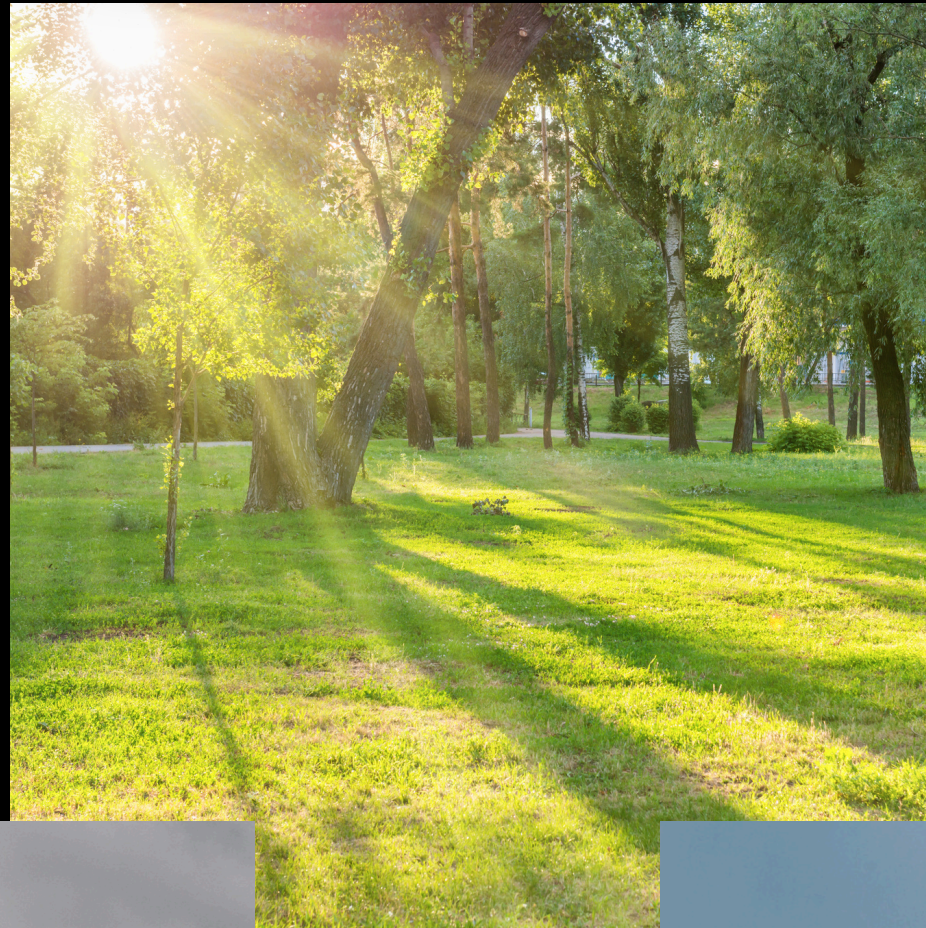
Gemini

AI

- **LLM (*large language model*)** on suuremahuline keelemudel, mis suudab töödelda sellele antud käske.
- Genereerib statistiliselt sobivaid vastuseid, tuginedes varem kasutatud treeningmaterjalile.
- Võimeline õppima tagasisidest ja selle põhjal vastuseid parandama.
- LLM on võimeline mõistma erinevate keelte nüansse ja varjundeid.

ILUS ILM

Machine Learning

Narrow Artificial Intelligence (ANI)

Stage One: Machines imitate human behavior, specializing in one area to solve a problem.

i.e. Siri, ChatGPT, Alexa

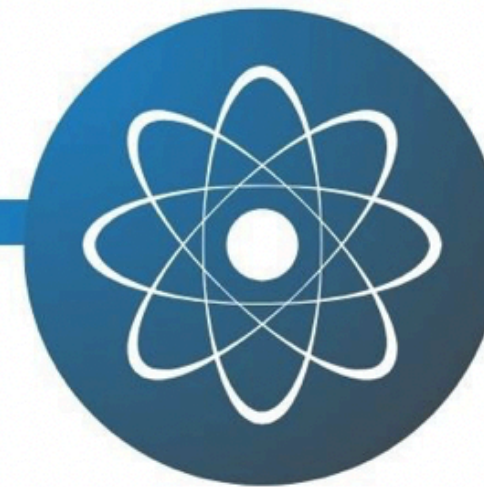
Machine Intelligence

Artificial General Intelligence (AGI)

Stage Two: Machines can continuously learn and are as smart as humans.

Machine Consciousness

Artificial Super Intelligence (ASI)

Stage Three: Machines that are smarter than humans across the board.

(KLINGLER, 2024)

SOOVITUSALGORITMID

$$X + Y = Z$$

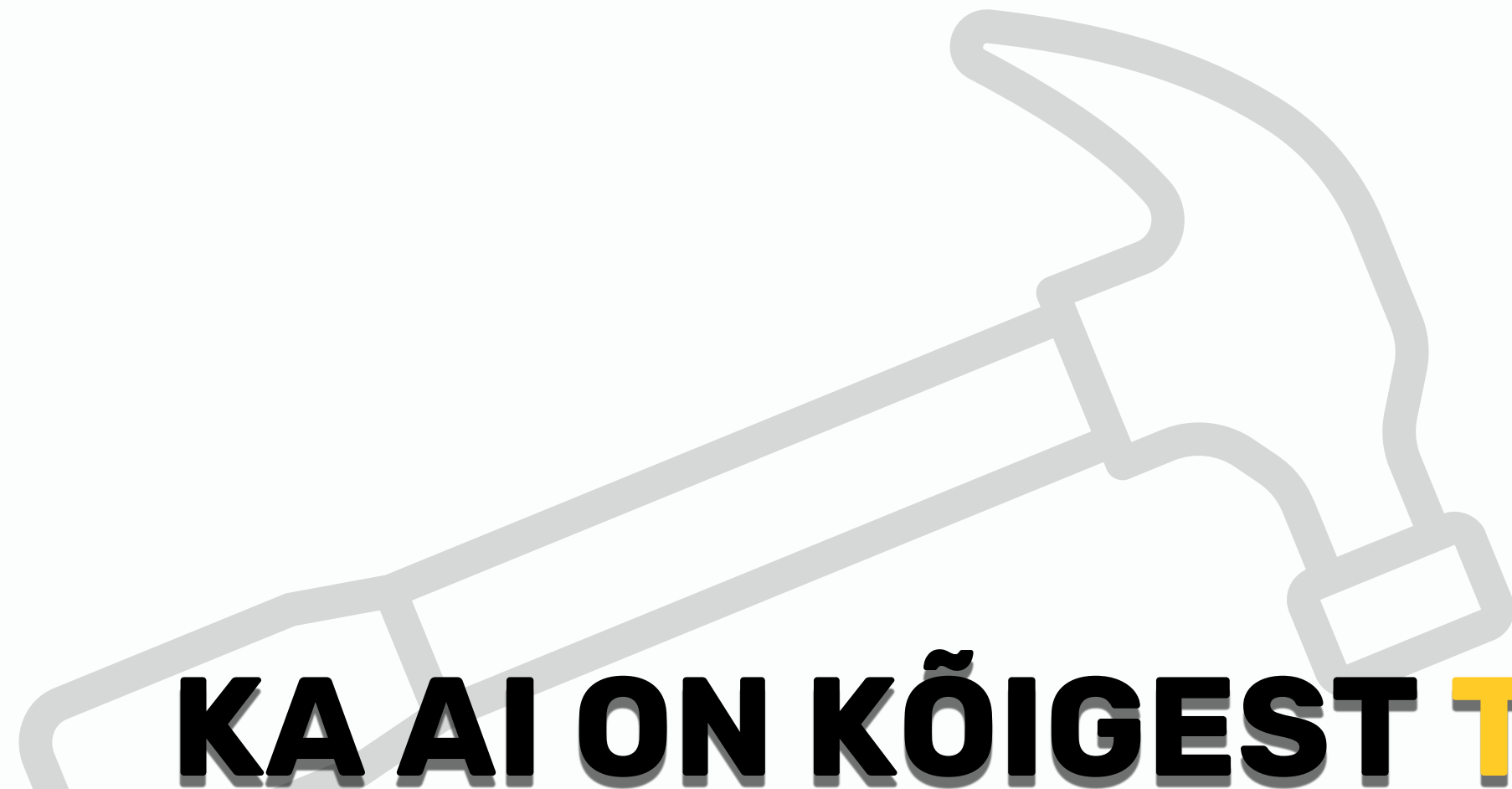
MEIE ANDMEID KASUTATAKSE ÄRA SELLEKS, ET VÕITA MEIE TÄHELEPANU.

FILTRIMULLID

näeme sisu, mis vastab meie harjumustele, arvamustele jms (Pariser, 2011)

**Me kõik oleme
filtrimullides – nii
soovitusalgoritmide
alusel toimiv
sotsiaalmeedia
töötabki.**

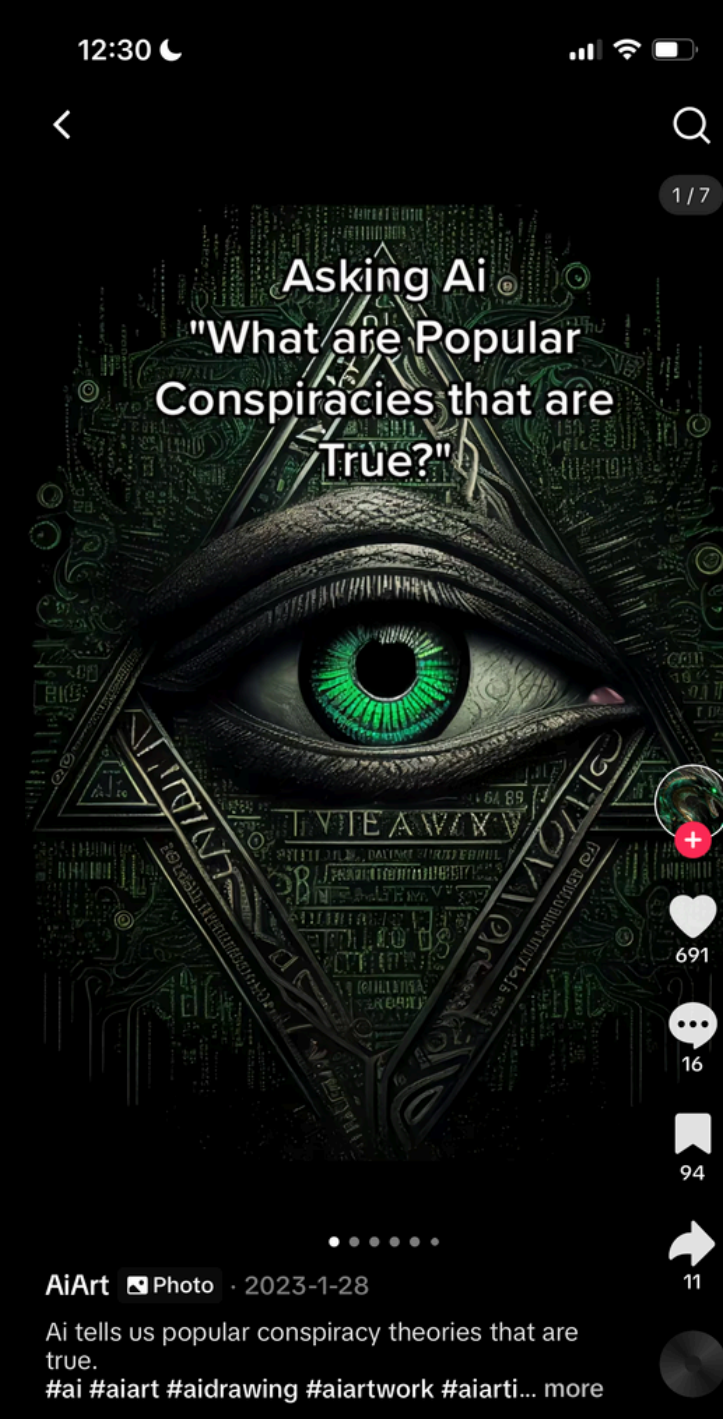
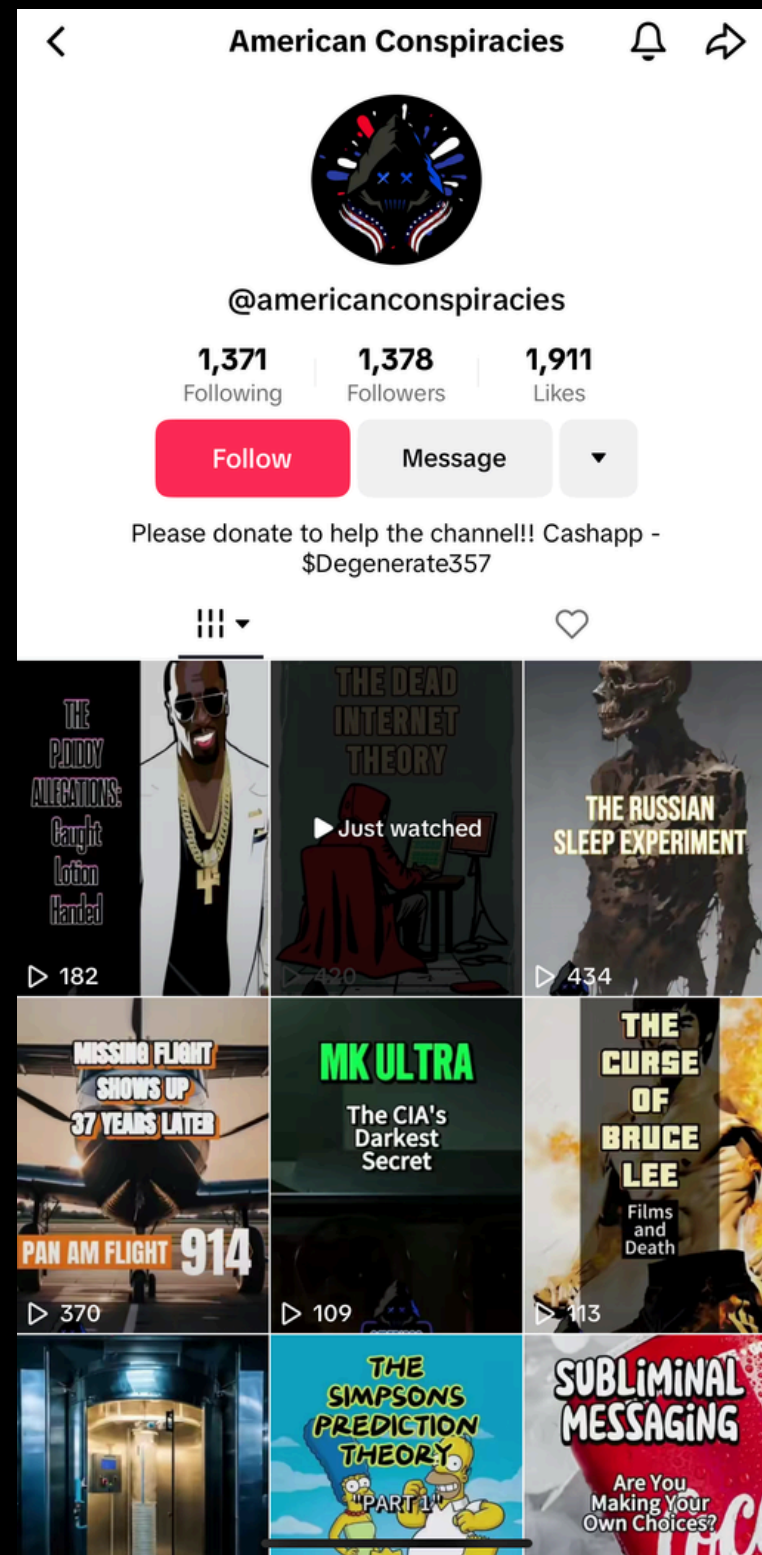
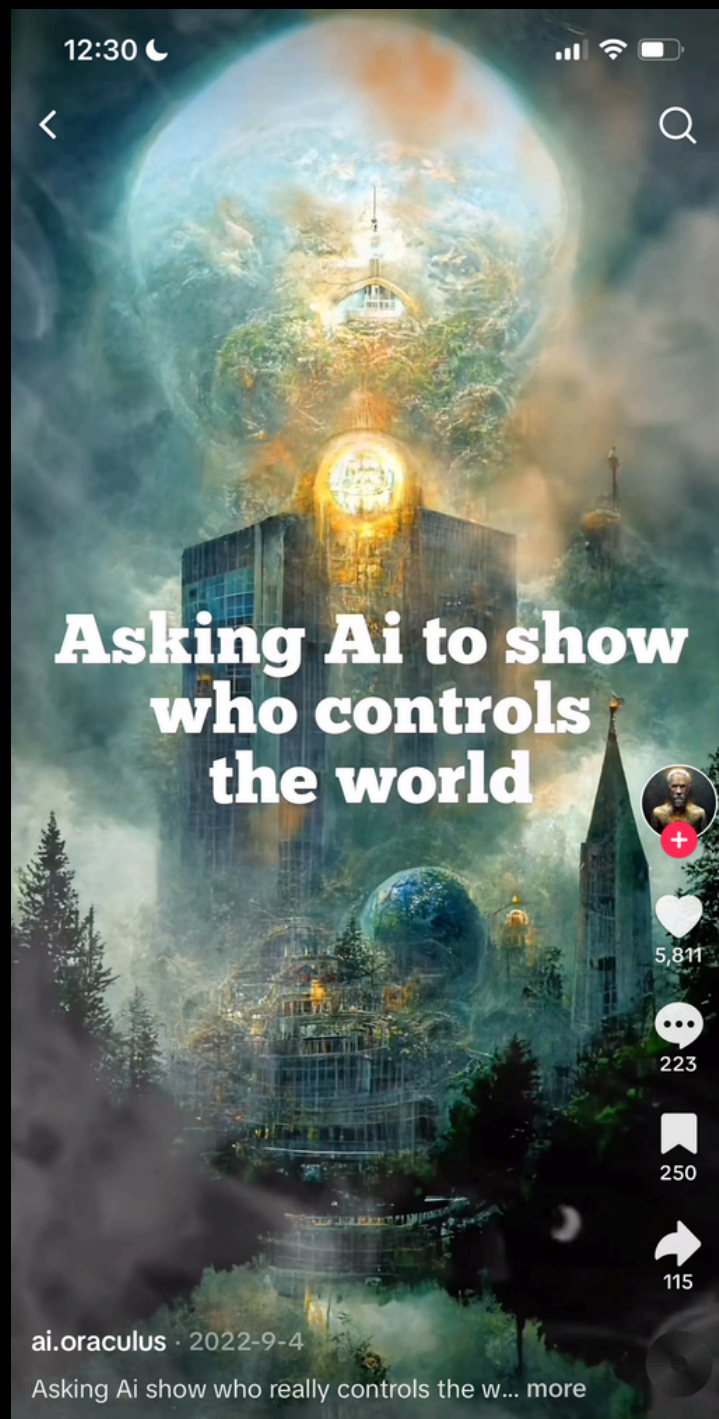
**Olenevalt teemast on
tähtis meeles pidada, et
kõik ei mõtle alati nii,
nagu meie.**

KA AI ON KÕIGEST TÖÖRIIST

Selle mõju sõltub meie meedia- ja
infopädevusest.

DESINFO/VANDENŌUTEORIAS

DESINFO/VANDENŌUTEORIAD

The Infinite Dude ✓

@TheInfiniteDude

Replying to @okeefe_reborn

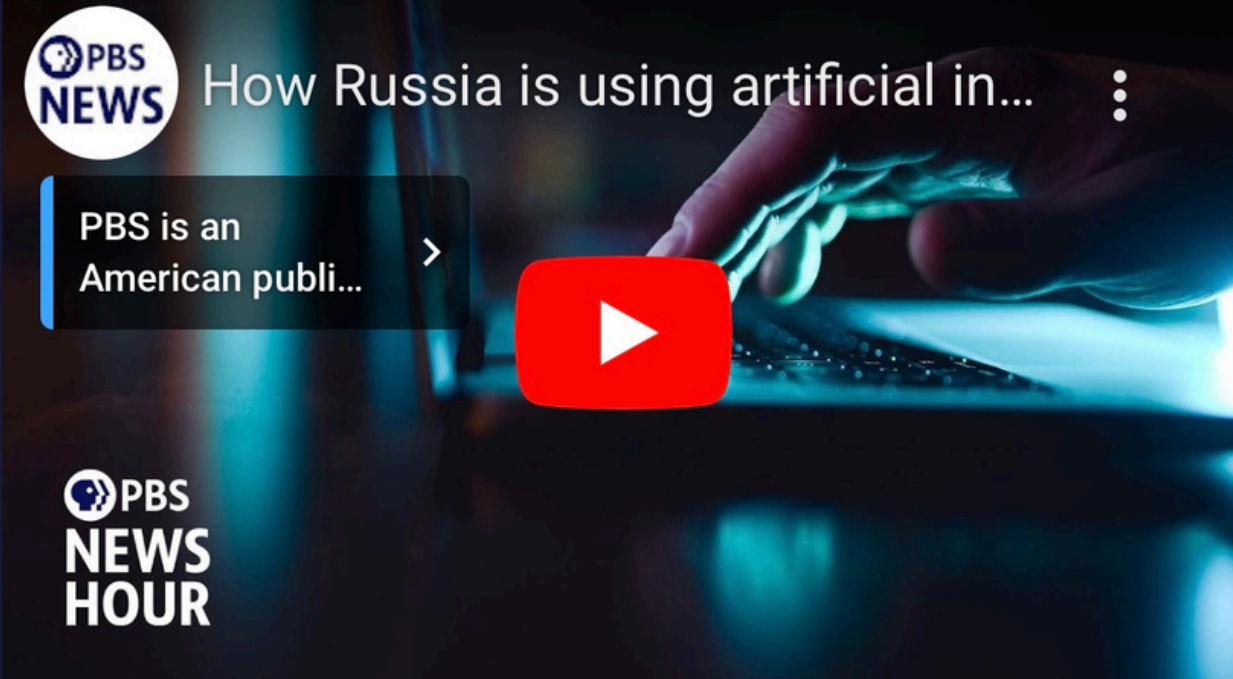
EXCLUSIVE:

🚨 Trump Arrested in FBI Mar A Lago raid this evening.

2:57 PM · Mar 18, 2023 · 656.3K Views

DESINFO/VANDENŌUTEORRIAD

How Russia is using artificial intelligence to interfere in elections

World Sep 04, 2024 06:35 PM EDT

Deepfake video targeting Zelensky's wife linked to Russian disinformation campaign, CNN analysis shows

By [Gianluca Mezzofiore](#), CNN

Updated 3:47 PM EDT, Wed July 3, 2024

Ukrinform/Cover Images/AP/File

Olena Zelenska, the wife of Ukrainian President Volodymyr Zelensky, in Kyiv on June 18, 2024.

Hurricane Milton

Russia shares AI images of Hurricane Milton as disinformation abounds in US

Far-right trolls spout baseless theory that storm is a 'simulation' as Republicans jump on conspiracy train

Ben Makuch

Thu 10 Oct 2024 17.26 CEST

As [Hurricane Milton](#) ripped across [Florida](#), leaving a trail of destruction in its wake, trolls and politicians alike spawned misinformation about the storm, questioning government preparations and calling it a "simulation" designed to hurt the Republican state.

SOOVITUSED

(algoritmid)

- 1. Pea silmas, kuidas soovitusalgoritmid töötavad.**
- 2. Otsi ja kontrolli erinevaid allikaid.**
- 3. Räägi oma lähedastega – mida nemad sotsiaalmeedias parasjagu näevad?**

ON SKANDAALI AEG!

Lõpus pead vastama kahele küsimusele:

1. Mis oli üks vale, mida kuulsid?
2. Kes lekitas video?

Vastuste saamiseks täitke rühmaga
ülesannet, mis teie lehel kirjas on!

**Mida rohkem ringi liigud ja teiste rühmadega
räägid, seda parem!**